

Londra'nın pasif korunma komi serlerinden biri maceralarını anlatıyor.

Çok merakla takip edilecek olan bu yazı serisine başlıyoruz. Almanların Londra'ya şehrin harap ettikleri hepimizce malumdur. Fakat bu bombardımanlar esnasında cereyan eden dahili hadiseleri ancak bu yazı serisinde okuyup öğrenebileceksiniz. Bu yazı ikinci sayfamızdadır.

Harp vaziyeti

Almanlar harbe hazırlanıyor

Yazan: İhsan BORAN

Bugünkü tebliğlere göre Alman - Sovyet cephesinde vaziyetin hulâsa - sı şudur:

1) Leningrad, birinci Alman hücumundan şimdilik kurtulmuş bulunuyor. Alman motorluların birliği müdafaa mevzileri içinde şehre epeyce yaklaşmış iken Rusların ağır tanklarına işitirakile yaptıkları mukabil taarruzları neticesinde geri püskürtülmüşlerdir. Şimdi Leningrad müdafii ikinci Alman hücumuna intizar etmektedirler. Vorosilof seyirinde böyle bir hücumu mâni olmak için limen gölü civarından bir taarruz yapacak mı, veya Leningrad müdafii ikinci Alman hücumunu da püskürtülebilecekler mi, bunları kestirmek kabil değildir. Herhalde Almanların sükkunetli geçen şu günlerde ikinci hücumu hazırladıkları şüphesizdir.

2) Limen gölü havasındaki muharebelerin neticesi hâlâ malûm değildir. İki taraf Valdai tepelerinde karşılaşmıştır. Burada Vorosilof ve Timochenko ordularının iç cephaları bulundukları için başıyacak meydan muharebesi için ehemmiyeti halidir.

Almanların bu bölgede durakladıkları bakarsa; Vorosilof ordusu, hazırlarının zannettiği gibi büyük kuvvetle Leningrada kapanmış değildir.

3) Alman ordularına karşı bir cephe tutulmamıştır. Böyle olmasaydı, Alman ordularının limen gölü şarhını imdiye kadar epeyce ilerletmiş olurdu.

4) Almanlar bu bölgede kuş bastırmadıkları ve taarruza girişmeleri çok muhtemeldir. Hatta bu taarruz başladığı zaman, Ladoga gölü şarkında Svir nehri boyunca bulunan Fin kuvvetleri de cephe istikametine taarruz alımları da vardır.

5) Merkezde Timochenko ordusu muhafazakâr yaklaşımla ilerletmiş, fakat bu taarruzun sevküleyşi bir tahakküm temin etmediği artık tahakküm etmiştir. Zira, bütün maksat Alman ordusunun Gomel'den Budimir ordularını şimal cephasına taarruz etmesine mâni olmaktır. Timochenko orduları bu işi yapamamıştır. Bütün merkezdeki Alman ordusu, bir taraf garbe sürmüş olmaktadır.

6) Cephe cephesinde meydan muharebesi devam ediyor. Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

7) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

8) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

9) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

10) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

11) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

12) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

13) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

14) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

15) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

16) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

17) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

18) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

19) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

20) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

21) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

22) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

23) Almanların hedefi Azak sahili Bodenskiy ve Poltava üzerinden Harokofur, Rusların Kursk - Karadag - Azak denizi sahili kıyısında yeni muhavemet cephesi tesis etmeleri beklenir, bu nokta muhtemeldir. Don havzasının müdafaa ile ilgili. Fakat Alman orduları bu vakit bırakacaklar mı? Harp vaziyeti bilmediğimiz için kat'i bir şey söyleyemeyiz.

24) Almanlar Leningrad şarkında 150 bin asker aldıkları iddia ediyorlar. Fakat Kmsk ve Vorosilof istikametine ilerlediklerine Almanların yeni bir emare yoktur.

Canlı Kütüphane

Ölen Newyork Başkonsolosumuz Nev'i kendine mahsus bir adamdı

Baştan başa okuduğu ansiklopedi - Enerji israfı korkusu - Garip bir tezat - Süleyman Peygamber zamanına lâıyk bir dava - Dünyanın dört tarafında kalan kitaplar

Esiden canlı kütüphane denilen adamlar vardı. Nev-york başkonsolosu iken vefat ettiğini diğer bir sütunumuzda haber verdiğimiz Mehmet Ali Yükselen (yazı hayatındaki adıyla Mehmet Ali Tefvik) hiç şüphesiz bunlardan biridir.

Sayıp kitaplardaki malûmatı, dimağına doldurmak hususunda belki de bütün dünyada rekor kuracak dereceye ileri gitmiştir.

Merhumun bir adeti vardı: Gün batıktan sonra evine kapanır, so-kağa çıkmazdı, Adeta dünyayı terkmiş gibi bir halde dört duvar arasında geçirdiği uzun saatler içinde okur okurdu, Dünyada bundan başka bir eğlencesi daha vardı ki, o da eski dükkanlarını do-lasarak nadir kitaplar aramaktı.

Bunları süs diye kütüphanesine dizez, hep okurdu, Moskovada sefaret müsteharı bulunduğu sıralarda (Britanika) ansiklopedisinin yirmi beş cildini baştan aşağı okumuştur.

Bunu niçin yapmıştır? Neden sayısız cild edebiyat, tarih ve saire kitabı okumuştur, Buna verilecek cevap: «Kendi zevki için...» demek-ten ibarettir. Çünkü merhumda yazı hevesi hiç kalmamıştı, Hatta yazı yazmağa ve bu vasıtla ile ya-bancı insanlarla temasa geçmeye karşı küskünlüğe benzer hisleri vardı. Okudukları içinde dikkatli-ni çok celbeden bazı noktaları pek yakın bir, iki dostuna anlatırdı. Fakat dar bir dost halkası haricin-de, ağzını açıp bildiğini şifahi ola-rak ta söylemez, ucuş bucaksız malûmatını, bir daha kimsenin ist-ifade edemeyeceği şekilde dima-ğına gömerdi, Türkiyeye dair ec-nebi dillerde yazılan her türlü ki-tapları onun kadar elden geçirmiş ve okumuş adam yoktur. Böyle bir dimağın fazla eser bırakmadan sönüp gitmesi cidden yazık olmuştur.

Mehmet Alinin fransızcaya, na-dir edecek bir şekilde vukufu vardı, İngilizceyi, rusçayı, alman-cayı, italyancayı yazıp okuyacak ve serbestçe konuşacak şekilde kendi kendine öğrenmişti.

Fakat bu kadar geniş kabiliyeti gösteren bu dimağ son derece batı işlerdi. Mehmet Ali Tefvik, kelime-leri tek tek ve fasıllı fasıllı yanyana dizek yazı ile ve iyi işlenmiş cümlelerle gayet yavaş yavaş konuşur, yavaş yürür, hayatında her türlü enerji israf-larından kaçınırdı.

Bir gün yemeğe davet ettiği bir misafirine şu ricada bulunmuştur: — Müsaade edersen yemek esnasında konuşuyalım. Enerjinin taksime uğraması, hazım ililini geri bırakır, yemekten sonra tatlı tatlı konuşuruz.

Talini şu garip çilvesine baki-nız: Her hareketi hesaplı ve ya-vas olan bu insan, dünyanın en ha-reketli, süratli ve en cırcıncalı ye-ri olan Newyorka başkonsolosu di-ye gönderilmiştir, Mehmet Ali bu-radaki resmi vazifelerini bir saat intizamile ve büyük bir titizlikle yapmış, fakat bunun haricinde Nev-york hayatına uymak meyl ve te-sebbüsünü göstermemiştir. Her gün işinden çıkınca muayyen bir lokantada yemeğini yer, sonra es-ki kitap satan dükkanları dola-mağa çıkardı. Bir gün bu dük-kanlardan birinde çok aradığı ve kıymet verdiği bir kitabı görür, fi-yatını sorar, istenilen fiyatı pazar-lık etmeden verir, çıkar.

Her akşam yaptığı gibi, saat altıda apartmanına kapanıp kitap karıştırırca bu kitabın kendisine ilk tahmininden fazla bir mânevî kıymeti olduğunu ve maddî kıyme-tinin de verdiği paradan her haf-de fazla bulunduğunu görür, Er-tesi gün kitapçıyı arar, bulur ve der ki:

— Siz bu kitabı bana değerinden çok ucuza, vermişsiniz. Bunun en az on dolar fazla değeri vardır. Size bu parayı ödemeye geldim. Yoksa benim üzerimde hakkınız kalır.

Ne dersiniz, eskici de dürüst, aksı ve inatçı bir adammış: — Hayır, der, ben kimsenin bu-na işimi öğretmesine tahammül e-

demem, Bu kitaba bana olan ma-liyetine göre bir fiyat biçtim. Siz de pazarlık etmeden bu parayı ö-dediniz. Kitabın benimle hiç bir alakası kalmamıştır. Paramızı ka-bul edemem.

Süleyman peygamber zamanın-da olsa bu alıcı ile bu satıcı ara-sında belki de hakları birbirine ge-çmiş diye peygamberin huzu-runda birbirinden davacı olacak-lardı, Fakat işin bugünkü Nev-yorkta halledilmesi lâzım geldiği için Mehmet Ali, şöyle bir tedbir düşünür: On dolara en iyi cinşten bir kutu frenk sigarası alır, dük-kana gider ve eskiciye der ki:

— Bu hediye mi kabul edecek-sin. Dükkanı bu işara güler ve şu cevabı verir:

— Canım, bunları sen kendin içsen olmaz mı?

— Olmaz, senin için aldım. Ki-tap o kadar kıymetli ki, borcumu ancak bu şekilde ödeyebilirim.

Mehmet Ali, varını yoğunu sar-federrek meydana getirdiği kıymet-li kitapları her bulunduğu yere taşıyamadığı için sandıklar dolusu

kitaplarının kimi Moskovada, kimi Viyanada, kimi Bükreşte, kimi Nev-yorkta, kimi İstanbul ve Ankara-da kalmıştır. Bunları bir araya ge-tirerek milli kütüphanelerimiz ve ya üniversite namına almak zah-mele değer, çünkü cidden kıymet-bilen bir adam tarafından bütün bir ömür sarfedilerek birer birer seçilmiş, toplanmıştır.

Bu satırları yazarken, Mehmet Ali Tefvik'in (Turanlının defteri) adlı kitabını karıştırdık. En temiz, en coşkun milli hislerle dolu, çok kıymetli bir eserdir. Bugünkü ga-zetelerimizde o seviyede yazı cid-den azdır.

Mehmet Alinin ölümünün uyan-dırıcı tesiri içinde insan şu dü-şünce ile meşgul olmaktan da ken-dini alamıyor ki, merhum, ecnebi memleketlere hariciye memuru di-ye gönderilecek yerde bir telif ve tercüme heyeti içinde geniş bilgi-sinden, ecnebi dillere vukufundan pürüzsüz üslubundan istifade edil-seydi memleketle çok kıymetli e-serler yetiştirir, belki daha sene-lerce aramızda ömür sürerdi.

Kızılay yangından zarar görenlere yardıma koştu

Felâketzedelere bir aylık iskân ve işe bedelleri verilecek

İstanbul belediyesi, Fener yangı-nında felâkete uğrayan 467 vatandaş-ın işe ve ibatelerini tamamlama-ya temin etmiş bulundukları. Her gün muntazaman kendilerine yemek ve-tilmekte ve diğer ihtiyaçları da kar-şılamaktadır.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün sabah beraberinde reis muavini Lütfi Aksoy olduğu halde harikzedeleri ziyaret etmiş, hal ve hatırlarını sorduktan sonra, ihtiya-clarını da bizzat tayin etmişlerdir.

Kızılay bugünden itibaren yangın felâketine uğrayanlara bir aylık iş-lerine tekabül edecek para, bir ay için iskân bedellerini vermeye baş-lıyacaktır. Bilâhare de kendilerine ayrıca ev bulunmağa çalışılacaktır.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün bu hususta kendisi ile gö-rüşen bir muharririmize şu beyanat-ı bulunmuştur:

Valinin beyanâtı — Bugün kendilerini ziyaret et-

tik. İşeleri için her türlü yardım-ı yapıyoruz. Kızılay bugünden itibaren Erzincan felâketzedelerine oldu-ğu gibi gerek bir aylık işe ve gerekse iskân bedelleri karşılığı verecek.

Yangının şimdiki halde kontak neticesi çıktığı anlaşılıyor. Maama-fih tahkikata yine devam edilmekte-dir.

Müddeiumumiliğin tahkikatı — Yangın hâdisesi etrafında Müddei-umumiliğe yapılan tahkikata ehem-miyetle devam olunmaktadır. Yang-ında yanan ihtiyaç müessesinin cesedi çıkarılmış ve gömülmüştür.

Dün tahkikatı idare eden müddei-umumî muavini Tahsin Okur be-le-diye mühendisleri ile birlikte tekrar vaka mahalline gitmiş ve yeni bir keşif yapmıştır. Keşif sonunda kat-i olarak anlaşılacağına göre yangının Patrikhânen ve elektrik kontağı neticesinde çıktığı tesbit edilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Almanlara göre

(Başı 1 incide)

tarzda tehlikeye koymuşlardır.

Berlin, 22 (A.A.) — Alman ordu-ları başkumandanlığının tebliği: Kief'in şarkındaki mntakada mü-teaddit guruplara parçalanmış veya gayet ufak bir sahada sıkıştırılmış olan düşman kuvvetlerinin imhasına devam olunmuştur. Dünkü fevkalâde tebliğe bildirilen esir ve ganimet rakamları daha şimdiden pek çok artmıştır. Bundan başka düşman, kurtulmak için yaptığı müteaddit ümitsiz teşebbüslerde ağır ve kanlı zayıfla uğratılmıştır.

Ösel adasının düşman kuvvetleri-nin bakiyesinden temizlenmesi he-men hemen bitmiştir.

Karadenizde bir kruvazör, iki muhrip, bir tayyare dafi gemisi ve ceman 25 bin tonlâtöruk 9 ticaret vapuru batırılmıştır. Diğer iki harp gemisi ile büyük ticaret gemisi ateşe verilmiştir.

Kronstad'tın garbinde açıkta, «İk leşrin ihtilâli» safiharp gemisi ile birinci sınıf Kirof kruvazörüne ikişer bomba isabet etmiştir. Diğer bir kruvazöre de dört bomba isabet ol-muştur. Bundan başka üç muhrip, bir mayın gemisi ve bir topçereki tam isabetlerle hasara uğramıştır.

Alman denizaltıları tarafından Atlantikte batırılan gemilerin mec-mu tonlâtöru 82.500 dır.

Manche mntakasında düşmanın akan teşebbüslerini taretmek için müdahale eden Alman avcıları dün şiddetli hava muharebelerinde 29

Çekoslovakya'da Sabotaj mı?

(Başı 1 incide)

Bir cephe ve bir elektrik fabrikasında infilâk oldu

Londra, 22 (A.A.) — Reuter'n diplomatik muhabiri yazıyor: Londradaki Çekoslovak mahfille-rine gelen haberlere göre, cenubi Bohemyada, Vlasin'de mühim bir cephe fabrikası, şiddetli bir infilâk neticesinde harap olmuştur.

Fabrikada çalışmak üzere Alman-yadan getirilen 90 Alman yaralılar meyanımdır, fakat ölenlerin sayısı malûm değildir. Kazanın akabinde, Alman askerleri fabrikanın etrafını kuşatmışlardır. Şimdiki kadar yapı-lan tahkikat bir netice vermemiş-tir. Hemen hemen aynı zamanda Trebenice'deki elektrik santralı da bir infilâk neticesinde harap olmuştur.

İngiliz tayyaresi düşürmüştür ve kendileri ancak 1 tayyare kaybetmişlerdir. Şimali Afrikada Kufra tayya-re meydanı muvaffakiyetle bomba-lanmıştır.

Roma, 22 (A.A.) — Corriera Del-la Sera gazetesi Rumen kitalarının çetin muharebelerden sonra Odesa-nın şarkında kâin Ovidipolis'i işgal ettiklerini bildirmektedir.

Rumen piyadeleri Odesanın garbin-deki dış mahallelere kadar gelmiş-lordir.

SON HABERLER

Erzurum ve Erzincan şehirlerinin imar ve inşası

Bu iş için her iki vilâyet belediyesine 3,300,000 lira borç para verilecek

Büyük Millet Meclisi dünkü toplantısında Dahiliye Vekâleti-nin Erzincan belediyesine 2 milyon ve Erzurum belediyesine 1 milyon 300 bin liranın hâzineden borç olarak verilmesine dair hazırladığı bir kanun lâiyhasın. Meclis tetkik ve kabul etmiştir.

Bu paralar her iki vilâyetin imar ve inşası için kullanılacaktır. Bundan başka Büyük Millet Meclisi haricden Kızılaya, askerleri-mize vermek üzere gelecek olan eşyalardan gümrük resmi alın-maması hakkındaki kanun lâiyhasını kabul etmiştir.

İngilizler 5 milyon liralık üzüm, incir satın alıyorlar

İzmir, 22 (Telefonla) — İngiliz-lerle üzüm satışı hakkında cere-yan etmekte olan müzakereler neti-cesinde anlaşmaya varılmıştır. Bu anlaşma neticesinde İngilizler 9 nu-maralı üzümden kilosu elli kuruştan

olmak üzere 5 bin ton üzüm, İngiliz Cenevlinin kilosu 25 kuruştan olmak üzere on bin ton incir satın alacak-lardır. Mübayaata derhal başlan-a-caktır.

Papa sulhe alet mi oluyor?

Amerika sefirinin

Papadan aldığı proje

merak uyandırdı

Londra, 22 (A.A.) — B. Taylor ile Kardinal Maglion'un vekili Monsenyör Montini arasındaki gö-rüşme, Mihver tarafından reis Roo-seveltin müessesine bir takım projeler verilmiş olduğu faraziye-sini takviye eder görünmektedir. Papanın daha şimdiden Amerikan devlet reisinden Amerikanın Mih-vercilerin modasına uygun her tür-lü sulh plânlarını deriş etmekten imtina eylemekte olduğu ve cere-yan etmekte olan müzakerelerin muhtasran Alman işgali altın-da ki memleketlerde hristiyanlığı ve Rus mezhebinin himaye etmek me-selesinden bahşeylemekte bulun-duğu, Lizbon tarikiile Romanan gelmiş diplomatik kimseler tarafın-dan bildirilmektedir.

Su halde esas mesele, Vatikana hali hazırdaki şu kanaati elde et-miş olduğudur: Reis Roosevelt, ne şahsan kendisinin ne de umumi-yyetle Amerikada hiç kimsenin Hit-lerizm ile bir uzlaşma esasına müs-tenid sulh müzakerelerinin teshil edemeyeceği mütalâasındadır.

Taylor heyetin sarfetmekte ol-duğu gayretin Hitlerizm ile her türlü uzlaşmayı reddeden B. Roo-seveltin beyanatı ile müterafik ol-ması dikkate şayan görülmek icap eder.

Londrada tahmin edilmekte oldu-ğu göre bu şayialar şu suretle tekevvün etmiştir.

Papa, İtalya kralı hanedanının ta-lebini isaf ederek M. Ruzveltin mü-messilinden Amerika devlet reisinin muharipier için uzlaşma esasına isti-naden muhasamatın tatiline müteal-lık proje lehinde şahsî nüfuzunu kul-lanmasını rica suretinde vaki olacak bir teşebbüsü ne suretle karşılaya-casını istinzaç etmiştir.

Londra, 22 (A.A.) — Reiscum-hur Rooseveltin Papalık nebdinde-ki şahsî mümessili Mürön Taylor Romanan Barselona gelmiştir. Mu-maileyh derhal tayyare ile Lizbo-na hareket etmiştir.

Dakar mütearrız-lara karşı

müdafaa edilecek

Vichy, 22 (A.A.) — Ecnebi matbu-at müessesilerine beyanatta bulunan Dakar valisi Boisson demitir ki:

Geçen sene olduğu gibi bugün ve yarın da dakarı mütearrızlara karşı müdafaa edeceğiz. Bunu yapmak için icap eden vesait emrime verilmiş-tir.

Boisson şunları ilâve etmiştir: Dakarin müdafaaası Fransızlara ve yalnız Fransızlara bırakılmış oldu-ğu bir kere daha söylemek isterim.

SİYASİ İCMAL

Vaşington müzakerelerinin kesilmesi

Yazan: M. H. ZAL

Japonyanın Amerika ile anlaş-makta umumi surette pek esas-lı menfaatleri var. Buna karşı Amerika da Japonya ile anlaşabil-e bunu bu sırada camna minnet bilecektir. İki tarafın da duyduğu bu anlaşma ihtiyacı, Vaşington müzakerelerine yol açmıştır.

Fakat Amerikadan gelen haber-lere göre, bu müzakereler beklen-nen neticeleri verememiştir. Arada o kadar büyük görüş farkları var-dır ki umumi şekildedir anlaşma arzusu bunları aşmaya kâfi gelme-miştir.

Amerika hariciye nazırının ver-diği malûmata bakılırsa davanın can alacak yeri şurasıdır: Japo-nya, anlaşma şartı diye, şarki Asya daki hâkim mevkîinin, yani Çin'in mukadderatı üzerindeki nüfuz ve alâkasının Amerika tarafından ta-nınmasını istemistir. Amerika bu-na yanaşmamıştır.

Şimdi ne olacak? Japon - Res-hududunda son günlerde carışma-lar eksik olmamıştır. Aynı zaman-da Siyam başvekilinin söylediği bir nutuk, Hindi çindeki Japon kuvvetlerinin Siyama yurümese endişesinin tazelenildiğini gösteri-yor. Singapurda, Felemenk Hindis-tanında, Avustralyada Vaşington müzakerelerinin biraz uyuşturduğu endişeler tazelenmektedir.

Japonya ile bir anlaşmaya varıl-maması, Amerikanın Atlantik mu-harebesine olan işitirakini ve Rus-yaya yapması beklenen yardım belki de biraz gevşetecek ve orta-lığı yeniden karartacaktır. Fakat Japonyanın, bütün dünyadan tec-rid edilmiş bir halde iken ve Çin bataklığına saplanmış durumda, Amerika, Rusya ve Britanya in-paratorluğundan murekkep bir düş-man cepheye karşı filen mey-dan okuyacağına ihtimal vermek güçtür.

Memurların yabancı dil imtihanları

Ankara, 22 (A.A.) — Maarif Ve-kilâğinden tebliğ olunmuştur:

3856 ve 3859 sayılı kanunların 3 üncü maddeleri hükümlerine göre ya-pılan dil imtihanları için vekillikim-ize vaki olan müracaatların usulüne uygun olarak yapılmasını temin mak-sadile şu noktaların tavzihine lüz-um görülmüştür.

Yabancı dil imtihanına girmek is-tiyenler için mensup bulundukları ve-kâlet veya müesseselerin zat sicilleri-ni tutan dairelerinde tanzim olunaca-talepnemelerin mayıs devresi imtihan-ları için 1 ilâ 30 Nisan arasında ve ikinci teğrin devresi imtihanları için de 1 ilâ 31 Birinciteğrin arasında ve-killikimize gönderilmek üzere posta-ya verilmiş olması lâzımdır. Bu tarih-ler dışında yapılacak müracaatlar muameleye konulmaz.

İmtihanların yapılacağı tarihler vaktinde, radyo ile ve gazetelerle bil-dirilecektir.

İRANDA (Başı 1 incide)

şekül etmiştir: Başvekil Furugi Han, Hariciye Ne-zarı Süheylî, İktisat ve ticaret nazırı Golşeyan Harbiye Nazırı, General Ah-met Nakçevan Dahiliye Nazırı Gene-ral Cahanbanlı. Bu isimlerin paria-mentoya bildirilmesini müteakip hükümetin programı okunmuştur.

Yunan Kralı İngiltereye gitti

Londra, 22 (A.A.) — Yunan kralı, şimali İngilterede bir ilmana va-sıl olmuştur.

Dük de Gloucester, İngiltere kralı namına kendisini selâmlamıştır. Yunan kralına vellaht ile en mühim nazırlardan bazıları refakat etmek-te idi.

Büyük Gün Yaklaşıyor

LÂLE SINEMASI

Güzeller güzeli DOROTHY LAMOUR

Radyo kralı BING GROSSBY'nin yarattığı

SİNGAPUR YOLU

Şaheserle 25 Eylül perşembe akşamı sanat hayatının en parlak bir devrine başlıyor.

DİKKAT: İlk akşam için numaralı yerler şimdiden satılmaktadır

Telefon: 43595

Yurddan mektuplar :

Bilecik ve ipekçilik

Bilecik, (Hususi muhabirimizden) — Türkiye'de ipek ve ipekçilik denince ilk akla gelen Bursa ile Bilecik'tir. Memleketin bu servet kaynağı, hele son yıllarda cumhuriyet hükûmeti'nin teşvik ve gayretile kurulan müesseseler sayesinde pek ileri adımlar atmaktadır. Öyle ki, biraz aşağıda izah edeceğimiz gibi Bilecik'te ipekçilik ve böcekçilik eski, istisnai kudretini bulmak üzeredir.

Diyebiliriz ki, vaktile Bilecik'te tarla olarak kullanılan arazi pek mahduttur. Her taraf yemyeşil dut ve meyve bahçeleriyle bezenmiştir. Öyle bahçeler ki, iğsine giren kimse güneş ve gök yüzü görmezdi.

Bir buçuk ay süren böcekçilik mevsiminde halk, gece gündüz bahçelere taşınır, erkeklerin yük yük taşıdığı dut yapraklarını, hünerli kadın elleri övün övün böcekleri yem olarak verir ve bu birbuçuk aylık çalışma sonunda keseler liralarla dolar, hattâ bir sene bu gelirle halk müreffehleşir.

Eskiden (Derebağlar), (Dutdipleri) (Bogazlar) ve (Alağayrları) nda bir dönüm bahçesi oluyordu. Bilecik'te, kız bile vermezlermiş. Çünkü bu dut bahçeleri Bursa, Bilecik ipek fabrikalarının çalışması için edinilen ve Türk ipekçiliğinin yüzünü ağartan bahçelerdi...

Cumhuriyet hükûmetimiz, her varlığın üstünde tuttuğumuz hürriyet ve istiklâlimizi kudretli ve yapıcı ellerine aldıktan sonra bu harabeler cennet olmağa başlamış, halk canla, başla tekrar toprağa sarılmıştır. Bu toprak insanın güreşi, pek uzun yıllar sürmedi. Bereketli toprak kendisinden istenileni vermekte gecikmedi...

Eski istatistik ve salnamelerden 82 rindime göre Bilecik senevi 93 milyon 600 bin kilo ipeği Lıyon, Marsilya, ve Napoliye ve 780 bin kilo alyonu yine Avrupa'nın muhtelif yerlerine sevkederdi.

Sürülüp ekilen 2500 dönüm araziden 17 milyon 160 bin kilo tütün alınır ve pek kulliyetli miktarda üzüm yetiştirilirdi.

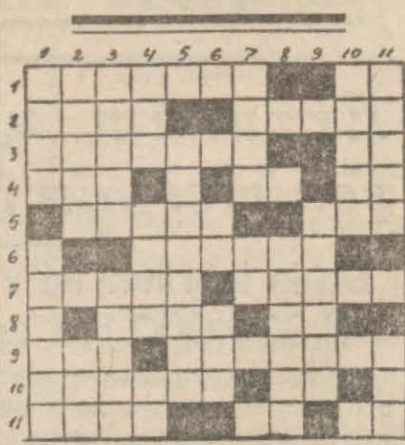
Kasabada 6 hamam, iki eczahane, 3 sarraf, 2 mükemmel kiraathane, 3 otel, 80 kahvehane, 20 terzi dükkânı, 2 bonmarşe, 3 ipeki mendil ve başörtüsü imaline mahsus tezgâh, 390 bakkal, 6 ekmeği fırını ve yalnız Bilecik içinde 11 ipek fabrikası ve pek çok kadife tezgâhları vardı.

Bileciğe bir buçuk saat mesafede bulunan Kılıp nahiyesinde 15, Osmanlı kazasında 3, Söğüt kazasında 1, Vezirhan köyünde 1, Pelduz köyünde 2 ipek fabrikası ayrıca faaliyette bulunur ve bunlarda binlerce kadın ve erkek işçi çalışırdı. Demek ki Bilecik vilayeti dahilinde 36 tane ipek fabrikası mevcut ve bu fabrikalar etrafı refah ve saadet sarmakta idi.

Bugün bu fabrikaların harap bocalarından başka bir şey yoksa da, cumhuriyet hükûmetimizin büyük bir azmle kurduğu koza kooperatiflerinin faaliyeti, bütün halkın mesaisini içine almış durmadan çalışıyor, çalışıkça harabeler mâmure, tarlalar bahçe, bahçeler güllistan oluyor. Bu cennet yerlerde bülbüller yine ötmekte, zümürüt bahçelerden sular yine ısıldı-yarak akmaktadır...

Bilecikliler, Bileciği, yine böcekçiliğin ve ipekçiliğin merkezi haline getirmek için karınca gibi toprakla uğraşmaktadırlar.

EULMACA

Soldan sağa: 1 — Bir nehir; Kalın sicim. 2 — Sayı; Eksilmiş üzüm suyu. 3 — Polis merkezi; Muayyen bir müddet. 4 — Beraber; Kalı; Su. 5 — İşaret; Koşum kısımlarından. 6 — Salatası yapılan bir ot. 7 — Bir ay; Bir meyva. 8 — Söndürme; Bir nota. 9 — Ters; mevcut; Faaliyette getirme. 10 — Modern bir ceza yeri; Su. 11 — Uçan; Bir nota; Bir nota.

Yukarıdan aşağıya: 1 — İçki dağıtan; Başına (S) getirilirse bir birlik olur. 2 — Vücut uzularını hareket ettiren; Fakat. 3 — Meşhur bir âşik; Bir balık. 4 — Cet; Avadamlık; Sanat. 5 — Bir çiçek. 6 — Baba; Bazı hastalıkların devası. 7 — Hiçbir zaman; Tok değil. 8 — Temenni. 9 — İstanbul bir semti. 10 — Yerine koyma. 11 — Haber; Cefa.

EVVELKİ BULMACANIN HALLİ
Soldan sağa: 1 — Kırık; İkaz. 2 — Elek; Anı. 3 — Ara; İhaz. 4 — Akdem. 5 — Bu; İlan. 6 — A-made; Alçak. 7 — Neva; Su. 8 — Sanat. 9 — Adana; İta. 10 — Nim; Bina. 11 — Azak; Pendik.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Karabaş; Ana. 2 — Kum; Diz. 3 — Ad; Anlama. 4 — Perende. 5 — İlam; Ev; Ab. 6 — Ke (ek); Ip. 7 — Ki; La; Sine. 8 — Aldatan. 9 — Kazanç; Na. 10 — Ana; Asa. 11 — Zir; O-kutmak.

Karı'nı hem dövmüş hem de tehdit etmiş

Mecidiyeköyünde 34 numarada oturan Celâl Ayşık adında birisi, evvelki gün karısı Belkis ile kışkırtıcı yüzünden kavgaya tutuşmuşlar ve kavganın sonunda karısını dövdükten başka kendisine bıçak da çekerrek, ölüme tehdit etmiştir.

Kadının feryadına yetişenler tarafından yakalanan Celâl Ayşık dün adliyeye verilmiş ve dördüncü sorğu hâkimliğince tevkif olunmuştur.

BİR ÇOCUK KAMYON ALTINDA KALARAK YARALANDI

Beyoğlu'nda Arapcamından geçmekte olan Salih'in idaresindeki 1456 numaralı kamyon, Hasan oğlu 9 yaşında Fehmi adında bir çocuğa çarpmış, sol bacağından ve muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı çocuk Şişli hastahanesine kaldırılmıştır. Suçlu şoför yakalanmıştır.

RADYO PROGRAMI

7,30 Program	19,45 Serbest 10 Dakika
7,33 Müzik	19,55 Müzik
7,45 Ajans	20,15 Radyo Gazetesi
8,00 Müzik	20,45 Müzik
8,30/8,45 Ev saat	21,00 Ziraat takviri
12,30 Program	21,10 Müzik
12,33 Müzik	21,30 Konuşma
12,45 Ajans	21,45 Müzik
13,00 Müzik	22,30 Memlek
13,30/14,00 Müzik	Saat ayarı
18,00 Program	22,45 Müzik
18,02 Müzik	22,55/23,00 Yarın program ve kapan
19,00 Müzik	
19,30 Memleket	
Saat ayarı	

Bir Çok Genç Kızlar Ve Genç Kadın'lar

Gençliklerine mağrur olarak güzelliklerinin temadisini mümkün kılacak olan yüz tuvaletine bigâne kalmışlardır. Kadında dikkat edilmesi pek mühim olan nokta: Cildin incelik ve taravetini ebediyen muhafazadır.

Seneler, bin bir vazife içinde çalışan ve yorulan genç kadınların biaman düşmanlarıdır. Bedeni ve dimağı yorgunlukların neticesi guddeler elâstikiyetini kaybederler ve cilde (Leke) diye tavsif edilen avarizi (Rüzgâr ve güneşin de tesirile) husule getirirler. İşte bu gibi halâtta ve bu gibi avarize karşı Krem Pertev; Terkinin kuvvet ve kudreti sayesinde cildi besler ve harabiden kurtarır.

Yüz binlerce kadının tecrübe ettiği ve sevdiklerine tavsiye eden hali kalmadığı Krem Pertev ile günde yapılacak 3 - 5 dakikalık bir masajın ne gibi harikalar yarattığını pek kısa bir zamanda siz de müterif olacaksınız. Krem Pertev'in yarım asırlık beynelmîl şöhreti asilsiz değildir. Öndan istifade ediniz.

Türkiye Cumhuriyeti

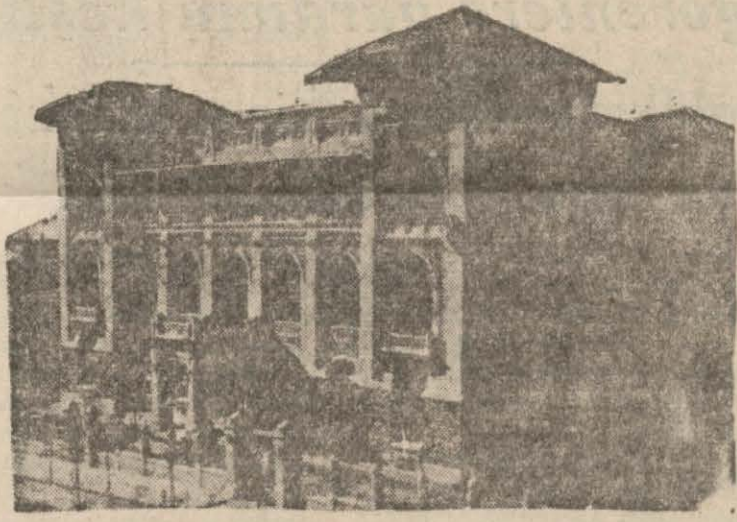
Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265.

Ziral ve ticari her nevi banka müameleleri.

Para biriktirenlere 28,000 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 liralık	4,000 lira	100 adet 50 liralık	5,000 lira
4	500	2,000	120	4,800
4	250	1,000	160	20
40	100	4,000		8,200

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kurallar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül, 11 Birincikanunda çekilecektir.

ANA — İLİ — ORTA ve LİSE

BOĞAZIÇI LİSELERİ

Arnavutköy - Tramvay Caddesi: Çiftesaraylar

Kayıt için her gün mektebe müracaat edilebilir.

İlk kısım 29 Eylülde, Orta ve Lise kısımları 25 Eylülde derslere başlayacaktır.

Telefon: 36 - 210

Erzincan Nafia Müdürlüğünden

1 — Eksiltmeye konulan iş: Erzincan vilâyet merkezinde ilk okul inşaatıdır. Bu işin keşif bedeli "60,000" lira olup kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekliler bu işin keşif ve şartnamelerini 300 kuruş mukabilinde Erzincan Nafia müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 2. teşrinievvel, 1941 perşembe günü saat 16 da Erzincan Nafia müdürlüğü binasında toplanacak eksiltme komisyonuna yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin "4250" lira muvakkat teminat vermesi ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikası ve en az 25,000 liralık iş yaptığina dair buna benzer vesika ile ihaleden üç gün evvel Erzincan vilâyetine müracaatla bu işe girmek için almış oldukları vesikayı teklif mektuplarına raptetmeleri şarttır.

5 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saat ten bir saat evveline kadar Erzincan Nafia müdürlüğünde teşekkül edecek komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların muayyen saate kadar gelmesi ve dış zarfların mühür mumile kapatılmış olması şarttır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. "8217"

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Ramazan münasebetile tertip olunup 25,941 perşembe akşamından itibaren tatbiki mevkiine konulacak ilâve seferleri gösterir cetvellerin bu akşam iskelelerimize asılacağı sayın yolcularımıza ilân olunur.

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRIP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Kesen

İcabında günde 3 kâşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

T. H. K. genel merkez başkanlığından

Makbuz bastırılacak

Mevcut nümunesine uygun elliserlik pafta halinde 3,5 x 5 ebadında 600.000 tutkallı makbuz bastırılması kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 24.9.941 çarşamba günü saat 16 da T. H. K. Genel merkez binasında yapılacaktır. Muhammen bedeli 600 ve muvakkat teminatı 600 liradır. Bu işe ait şartname genel merkez satın alma komisyonundan ve İstanbul Türk Hava Kurumunun gubesi başkanlığından parasız ve rilir.

İstekliler, muvakkat teminat makbuzlarını havi usulile gösterip patılmış kapalı zarflarını eksiltme günü saat 15 e kadar komisyonuna vermeleri. (7912)

Eksiltme Denirycileri İlanları

Aşağıda cins, miktarı, muhammen bedel ve muvakkat teminatı azılı malzeme açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Eksiltme 1-10-941 salı günü saat 11,30 da Sirkeci'de 9. İstiklal binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin muvakkat teminat ve diğer kanuni vesikalarile birlikte aynı gün ve saatte komisyonuna müracaatları lazımdır. Şartnameler parasız olarak komisyonadan verilmektedir. (8237)

Cins	Miktarı Adet	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
Fayans	16000		189
Kenarlık	5000	2520	

İstanbul Levazım Âmiirliğinden Verilen: Harici Askerî Kıtaat İlanları

Hepsine tahmin edilen bedeli 14,408 lira olan mevcut listesinde cins ve miktarları yazılı 15 kalem evrakı matbu 29-9-941 Pazartesi günü saat 15 te Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda açık ihale eksiltmesi yapılacaktır. İsteklilerin 2171 lira 20 kuruşluk teminatlarla belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (1044-8073)

Keşif bedeli 121,613 lira 68 kuruş olan ağı ve serom evi inşaatı kapalı zarf eksiltmeye konulmuştur. İhale 25.9.941 perşembe günü saat 15 te Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 7730 lira 69 kuruştur. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyonaya vermeleri. Keşif evrakı 608 kuruş komisyonadan alınır. (1018 - 7878)

Aşağıda yazılı işlerin açık eksiltmeleri 29-9-941 Pazartesi günü saat 15 te Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda açık ihale eksiltmesi yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri.

Cinsi	İhale saati	Tutarı Lira	Teminat Lira
Yol inşaatı	15		291,40
Tretuar ve helâ çukurları inşaatı	16	2520,33	190

(1058-8117)

1000 LİRA İKRAMIYE

Rekor marka zeytin yağının halisliyetinin aksini ispat edene verilir.

Bakkallarınızdan ısrarla isteyiniz.

Toplantı satış yeri:

İstanbul Tütün gümrük Kemerli sokak No. 21 Nazif Özarca - Tel: 24197

Bakkallarınızdan ısrarla isteyiniz.

Toplantı satış yeri:

İstanbul Tütün gümrük Kemerli sokak No. 21 Nazif Özarca - Tel: 24197

Türkiye Kızılay Cemiyeti U. Merkezinden: Lâstik Levha Münakasası

Cemiyetimiz gaz maske fabrikası ihtiyacı için yapılacaktır (150,000) adet lâstik levha veya top halinde lâstik kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

1 — 30,000 den aşağı olmamak üzere yapılacak teklifler kabul edilir.

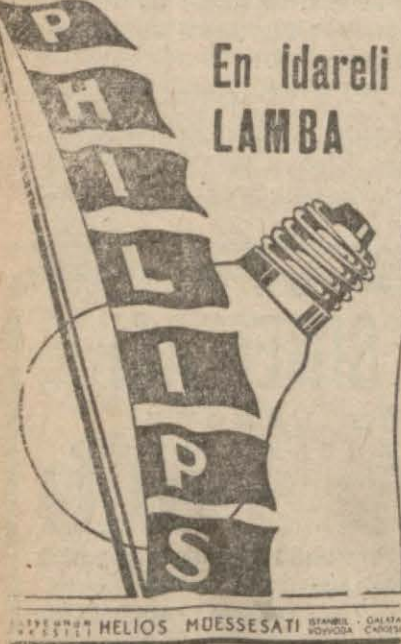
2 — Bu levhaların imali için iktiza edecek ham kaçuk bedeli mukabilinde cemiyetimizce verilecektir.

3 — İhale birinciteşrin ayının 20 inci pazartesi günü Ankara'da yapılacaktır.

4 — Teklif veren müesseseler nümuneslerini 15 Birinciteşrinde teslim edeceklerdir.

5 — Şartnameler cemiyetimiz İstanbul deposundan ve Ankara'da umumî merkezimizden bedelsiz olarak alınır.

6 — Muhammen bedel bir levha için bir liradır. Muvakkat teminat mektubu teklif edecekleri miktar üzerinden yüzde 7,5 hesabıdır.

HELIOS MÜESSESATI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941

İKRAMIYE PLÂNI

KESİLELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İKRAMIYELERİ
1 adet 2000 liralık = 3000
2 > 1000 > = 3000
2 > 750 > = 1500
4 > 500 > = 2000
8 > 250 > = 2000
35 > 100 > = 3500
80 > 50 > = 4000
300 > 20 > = 6000

Basıldığı yer: VATAN MATBAASI, Sahibi ve Neşriyat Müdürü: AHMET EMİN YALMAN